Dosarul nr.1-150/24
(1-2408976-38-1-12082024)

SENTINŢĂ
În numele legii

05 decembrie 2024 or.Rezina

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
în componența:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul Eugeniu Russ
Grefieri Vasile Lefter,***** Cebotari
cu participarea:
Procurorului Radu Procopciuc
Avocaților Veaceslav Domenco
Aurel Goncear

examinând în şedinţă publică în procedura generală, în limba română, cauza penală de învinuire a lui:

Ceban Tatiana Victor, născută pe *****, IDNP *****, domiciliată în r-nul Rezina, s. *****i, studii medii incomplete, căsătorită, patru copii minori la întreținere, neangajată în cîmpul muncii, anterior nejudecată, fără antecedente penale, cetăţean al Republicii Moldova,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[2] din Codul penal și de învinuire a lui:

Ceban Igor Gheorghe, născut pe *****, IDNP *****, domiciliat în r-nul Rezina, s. *****i, studii medii incomplete, căsătorit, patru copii minori la întreținere, neangajat în cîmpul muncii, anterior judecată:
-prin sentința Judecătoriei Rezina din 21 decembrie 2011, în baza art.152 alin.(1) Cod pemal, la 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201[2] din Codul penal

Procedura de citare legală respectată.
Date cu referire la examinarea cauzei penale: 12.08.2024 pînă la 05.12.2024.
Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța,

C O N S T A T Ă:

Fapta prejudiciabilă.

1.1. Ceban Tatiana Victor împreună și de comun acord cu soțul său Ceban Igor Gheorghe, în perioada de timp nestabilită de organul de urmărire penală dar pînă la 05.04.2024, urmărind scopul exercitării necorespunzătoare a obligațiilor părintești prevăzute la art. 48 alin. (2) din Constituție, art. art. 16, 53, 60 din Codul Familiei, art. 4 și 18 a legii cu privire la protecția copilului nr. 338 din 15.12.1994, art. 3, 18, 27 a Convenției cu privire la drepturile copilului, fiind mama biologică a copiilor minori ***** conform certificatului de naștere seria și nr. *****,

*****, certificat de naștere seria și nr. ***** *****, certificat de naștere seria și nr.*****, *****, certificat de naștere seria și nr. NA-VI 1929591, și care în corespundere cu prevederile art. 133[1] lit. a) Cod penal sunt membri de familie, intenționat s-au eschivat cu rea-voință de la exercitarea obligațiilor părintești de întreținere a familiei, de îngrijire, educație și instruire a copiilor săi și nu a asigurat dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală al acestuia

Astfel, în perioada indicată de timp, Ceban Tatiana Victor împreună și de comun acord cu soțul său Ceban Igor Gheorghe, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale au dus un mod de viață dezorganizat, au făcut abuz de băuturi alcoolice, au ignorat în mod voluntar obligațiile sale părintești manifestate prin lăsarea copiilor minori fără asigurarea cu o alimentație corespunzătoare, nefiind asigurate nici condițiile minime pentru creșterea și educarea copiilor minori, precum și prezența condițiilor igienice nesanitare prin ce a pus în pericol dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală, socială, integritatea corporală, sănătatea sa fizică și psihică a copiilor minori.

Astfel, ca urmare a acțiunilor intenționate ale cet. Ceban Tatiana Victor și soțului său Ceban Igor Gheorghe, la data de 05.04.2024, copii minori *****, *****, *****, *****, au fost plasați în Centrul de Plasament ”Picături de Suflet” din r-nul Rezina, s. Pripiceni, în baza Dispoziției nr. 38-PS din data de 05 aprilie 2024 eliberată de către Primăria satului *****i, r-nul Rezina, în contextul Legii nr.140 din 14.06.2003 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc.

Inculpatei Ceban Tatiana Victor i s-a incriminat săvârşirea infracţiunii de ”*Exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor părinteşti”,* infracțiune prevăzută de art. 201[2] Cod penal*, ”după semnele calificative: eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament”*.

1.2. Ceban Igor Gheorghe împreună și de comun acord cu soția sa Ceban Tatiana Victor, în perioada de timp nestabilită de organul de urmărire penală dar pînă la 05.04.2024, urmărind scopul exercitării necorespunzătoare a obligațiilor părintești prevăzute la art. 48 alin. (2) din Constituție, art. art. 16, 53, 60 din Codul Familiei, art. 4 și 18 a legii cu privire la protecția copilului nr. 338 din 15.12.1994, art. 3, 18, 27 a Convenției cu privire la drepturile copilului, fiind tata biologic a copiilor minori ***** conform certificatului de naștere seria și nr. *****, *****, certificat de naștere seria și nr. ***** *****, certificat de naștere seria și nr, NA-VI 3385547, *****, certificat de naștere seria și nr. NA-VI 1929591, și care în corespundere cu prevederile art. 133[1] lit. a) Cod penal sunt membri de familie, intenționat s-au eschivat cu rea-voință de la exercitarea obligațiilor părintești de întreținere a familiei, de îngrijire, educație și instruire a copiilor săi și nu a asigurat dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală al acestuia

Astfel, în perioada indicată de timp, Ceban Igor Gheorghe împreună și de comun acord cu soția sa Ceban Tatiana Victor, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale au dus un mod de viață dezorganizat, au făcut abuz de băuturi alcoolice, au ignorat în mod voluntar obligațiile sale părintești manifestate prin lăsarea copiilor minori fără asigurarea cu o alimentație corespunzătoare, nefiind asigurate nici condițiile minime pentru creșterea și educarea copiilor minori, precum și prezența condițiilor igienice nesanitare prin ce a pus în pericol dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală, socială, integritatea corporală, sănătatea sa fizică și psihică a copiilor minori.

Astfel, ca urmare a acțiunilor intenționate ale cet. Ceban Igor Gheorghe și a soției sale Ceban Tatiana Victor, la data de 05.04.2024, copii minori *****, *****, *****, *****, au fost plasați în Centrul de Plasament ”Picături de Suflet” din r-nul Rezina, s. Pripiceni, în baza

Dispoziției nr. 38-PS din data de 05 aprilie 2024 eliberată de către Primăria satului *****i, r-nul Rezina, în contextul Legii nr.140 din 14.06.2003 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc.

Inculpatului Ceban Igor Gheorghe i s-a incriminat săvârşirea infracţiunii de ”*Exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor părinteşti”,* infracțiune prevăzută de art. 201[2] Cod penal*, ”după semnele calificative: eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament”*.

Privind procedura.

2.1. În ședința de judecată, procurorul Radu Procopciuc a înaintat demers prin care cere încetarea cauzei penale de învinuire a lui Ceban Tatiana Victor și lui Ceban Igor Gheorghe de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[2] Cod penal, deoarece fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, art. 2012 Cod penal, a fost aprobat prin art. 353 din Legea Parlamentului nr. 136 din data de 06.06.2024, publicat în Monitorul Oficial al republicii Moldova nr. 245-246/07.06.2024 și intrat în vigoare la data de 07.09.2024, însă recunoașterea inculpaților vinovați în comiterea contravenției prevăzute de art.64[1] Cod contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale fiecare.

2.2. Apărătorul inculpatei Tatiana Ceban, avocatul Aurel Goncear s-au expus pentru admiterea demersului procurorului și încetarea cauzei penale în legătură că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale în mărime minimă prevăzut de de art.64[1] Cod contravențional.

2.3. Apărătorul inculpatului Igor Ceban, avocatul Veaceslav Domenco s-au expus pentru admiterea demersului procurorului și încetarea cauzei penale în legătură că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale în mărime minimă prevăzut de de art.64[1] Cod contravențional.

2.4. Inculpata Ceban Tatiana Victor fiind audiată în ședința de judecată a declarat că, vina o recunoaște integral în limitele descrise de acuzator. De cele comise se căiește sincer. Copii au fost reintegrați în familie deja de 8 luni, frecventează școala. A mai menționat ca ea a trecut un tratament antialcoolic și solicită să-i fie stabilită o pedeapsă minimă.

2.5. Inculpatul Ceban Igor Gheorghe fiind audiat în ședința de judecată a declarat că, vina o recunoaște integral în limitele descrise de acuzator. De cele comise se căiește sincer și solicită să-i fie stabilită o pedeapsă minimă.

3. *Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului penal în raport cu prevederile legale care guvernează speța, instanța de judecată reține următoarele:*

Pentru demonstrarea situației fixate, instanța de judecată își argumentează soluția prin următoarele probe administrate și cercetate pe parcursul procesului judiciar.

- *Ordonanță de începere a urmăririi penale din 02.05.2024*, potrivit căruia s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 201[2] Cod penal (f.d.1);

- *Proces-verbal cu privire la constatarea infracțiunii din 23.04.2024* (f.d.5);

- caracteristica cet. Ceban Igor; caracteristica cet. Ceban Tatiana pe 01 file; caracteristicile copiilor ***** pe 02 file; dispoziție nr. 25-PS din 26.03.2024 privind evaluarea inițială a copiilor *****; raport de vizită la domiciliu din 26.03.2024; fișa de sesizare nr. 2 din 26.03.2024 pe 01 file; fișa de sesizare nr. 3 din 26.03.2024 pe 01 file; certificatele de naștere a copiilor ***** pe 02 file; evaluarea inițială a situației copilului Ceban***** pe 02 file; evaluarea inițială a situației copilului Ceban ***** pe 02 file; evaluarea inițială a situației copilului Ceban ***** pe 02 file;

evaluarea inițială a situației copilului ***** pe 02 file; fișa de înregistrare a cazului din 26.03.2024 pe 02 file; înștiințare din 05.04.2024 pe 01 file; act de trasmitere din 05.04.2024 potrivit căruia copii minori ***** au fost transmiși de urgență în centrul de plasament ''Picături din Suflet" pe 01 file; proces-verbal nr. 6 din 05.04.2024 al ședinței echipei multidisciplinare a s. *****i pe 02 file; dispoziția nr. 38 - PS din 05.04.2024 cu privire la plasarea de urgență a copiilor minor în centrul de plasament pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență pe 01 file; cerere de chemare în judecată pe 02 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență din 12.04.2024 pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență 15.04.2024 pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență din 16.04.2024 pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență din 23.04.2024 pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență 29.04.2024 pe 01 file; fișa de monitorizare a implementării planului individual de asistență din 07.05.2024 pe 01 file, *recunoscute în calitate de mijloc material de probă și anexat la materialele cauzei penale prin ordonanța din 31.05.2024 (f.d.120-121).*

4.1. Audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei penale din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată consideră că vinovăția inculpaților Ceban Igor Gheorghe și Ceban Tatiana Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal — *eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părinteşti, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament* (în vigoare la data săvârșirii faptei, la moment abrogată prin legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024), s-a confirmat.

În acest sens, instanța notează că, din probele cercetate în ședința de judecată și acceptate de inculpați, care nu au fost contestate în niciun fel, rezultă faptele și circumstanțele constatate în prezenta cauză.

Aceste fapte și circumstanțe s-au confirmat dincolo de orice dubiu rezonabil prin probele administrate în cursul urmăririi penale.

Totuși, după cum s-a indicat *supra*, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024, articolul 201^2 din Codul penal a fost abrogat.

Deși prevederile art. 201^2 din Codul penal, au fost abrogate, instanța notează că însăși fapta prevăzută anterior de art. 201^2 Cod penal, nu a fost dezincriminată în general, ci a fost exclusă din sfera ilicitului penal, fiind plasată prin aceeași lege în sfera ilicitului contravențional, constituind contravenția prevăzută de art. 64^1 din Codul contravențional.

În acest context, instanța de judecată notează că, în conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Având în vedere că prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional) nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare 07.09.2024, se înlătură caracterul penal al faptei, iar faptei i s-a atribuit o conotație contravențională, instanța va aplica legea nouă cu efect retroactiv pentru faptele săvârșite până la intrarea în vigoare a acestei

legi.

Așadar, fapta reținută de instanța de judecată va fi încadrată juridic în conformitate cu rigorile legii noi în temeiul art. 64^1 din Codul contravențional - *eschivarea cu rea-voință a părinților de la exercitarea obligațiilor părintești, dacă aceasta a determinat plasamentul copilului în instituții rezidențiale sau servicii sociale de plasament*.

4.2. În conformitate cu art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)- 9), 285 alin.(2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Potrivit art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 275 pct. 4^1) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: fapta constituie contravenție.

Potrivit art. 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)-9) din prezentul cod.

În conformitate cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Potrivit art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.

Relativ la aspectele de fapt și de drept reținute anterior, având în vedere că fapta considerată anterior infracțiunea prevăzută de art. 201^2 din Codul penal, urmare a intervenirii legii penale mai blânde, constituie la moment contravenția prevăzută de art. 64^1 Cod contravențional, instanța va înceta procesul penal și, concomitent, va soluționa cauza conform prevederilor Codului contravențional.

4.3. În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din acelaşi cod, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului contravenţional.

Astfel, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpaților Ceban Igor Gheorghe și Ceban Tatiana Victor, instanța de judecată apreciază în contextul art. 42 alin. (1) din Codul contravenţional, recunoaşterea vinei expuse în ședința de judecată. Iar careva circumstanţe care ar agrava răspunderea făptuitorilor potrivit art.43 alin.(1) Cod contravențional, nu au fost reținute.

Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele stabilite de art. 64^1 din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii şi în prezent, contravenţia incriminată prevederea o sancţiune *cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 40 la 60 de ore.*

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

La fel, conform art. 37 alin. (3) din Codul contravenţional, munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancţiune, cu excepția contravenției prevăzute la art. 78^1, pentru care acordul persoanei nu este necesar.

În aceste context, instanţa va ţine cont de atitudinea făptuitorilor, care şi-a expus poziţia faţă de acuzaţia adusă, de împrejurările săvârșirii faptei astfel cum a fost reţinută de către instanţă, de comportamentul făptuitorilor la momentul constatării faptei şi faptul că se atestă la materialele cauzei informaţii privind alte antecedente contravenţionale sau lipsa acordului privind executarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii.

În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul recunoaşterii vinovăţiei de către Ceban Tatiana, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, instanța de judecată constată vinovăția lui Ceban Tatiana Victor, în comiterea contravenției prevăzute de art. 64^1 din acelaşi cod și îi aplică făptuitoarei o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul de 15 unităţi convenţionale, după cum statuează imperativ sancţiunea normei speciale şi care reprezintă echivalentul sumei de 750 lei.

Referitor la Ceban Igor Gheorghe, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul recunoaşterii vinovăţiei de către făptuitor, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravenţional, instanța de judecată constată vinovăția lui Ceban Igor Gheorghe, în comiterea contravenției prevăzute de art. 64^1 din acelaşi cod și îi aplică făptuitorului o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul de 15 unităţi convenţionale, după cum statuează imperativ sancţiunea normei speciale şi care reprezintă echivalentul sumei de 750 lei.

De asemenea, instanţa va informa pe Ceban Igor Gheorghe și Ceban Tatiana Victor că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, sunt în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

5. Aşadar, în temeiul materialelor cauzei penale şi a probelor cercetate în ședința instanței de judecată, în conformitate cu prevederile articolelor art. 10 Cod penal, 332, 275, 341, 384, 385, 391,392-396, 397 Cod de procedură penală, art. art. 34, 395, 400 alin. (5), 443, 452-458, 460 şi 462-463 Cod contravențional, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Procesul penal privind învinuirea lui Ceban Tatiana Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal, se încetează din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție.

Se recunoaşte vinovată Ceban Tatiana Victor, în comiterea contravenției prevăzute de art.64^1 din Codul contravențional și i se aplică acesteia o sancțiune cu amendă în cuantum de 15 (cincisprezece) unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 750 (șapte sute cincizeci) lei.

Procesul penal privind învinuirea lui Ceban Igor Gheorghe de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201^2 Cod penal, se încetează din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție.

Se recunoaşte vinovat Ceban Igor Gheorghe, în comiterea contravenției prevăzute de art. 64^1 din Codul contravențional și i se aplică acestuia o sancțiune cu amendă în cuantum de 15 (cincisprezece) unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 750 (șapte sute cincizeci) lei.

Se explică lui Ceban Tatiana Victor și Ceban Igor Gheorghe că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, sunt în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Sentinţa poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Președintele ședinței,
judecătorul */semnătura/* **Eugeniu Russ**

Copia corespunde originalului,
Judecător **Eugeniu Russ**